Det bør generelt tilstrebes å plassere mobilantennene på det området som skaper minst engstelse. Statens strålevern har utarbeidet følgende føre-var-prinsipper: (For mer informasjon se NOU 1995:20 "Elektromagnetiske felt og helse", og Stråleverninfo 5.96 og 6.96, utgitt av Statens stålevern).

- *Mobilantenner og basestasjoner bør ikke monteres på skoler og barnehager.*
- *Mobilantennene bør monteres i god høyde over bakkenivå.*
- *Fasademontering bør vurderes ut fra type rom innenfor vegg, dvs at mobilantennene fortrinnsvis bør monteres utenfor etasjeskillere og mindre benyttede rom.*
- *Områder der ferdsel kan forekomme nær antennene bør merkes.*
- *Beboere/naboer bør informeres ved installering av nye mobilantenner.*

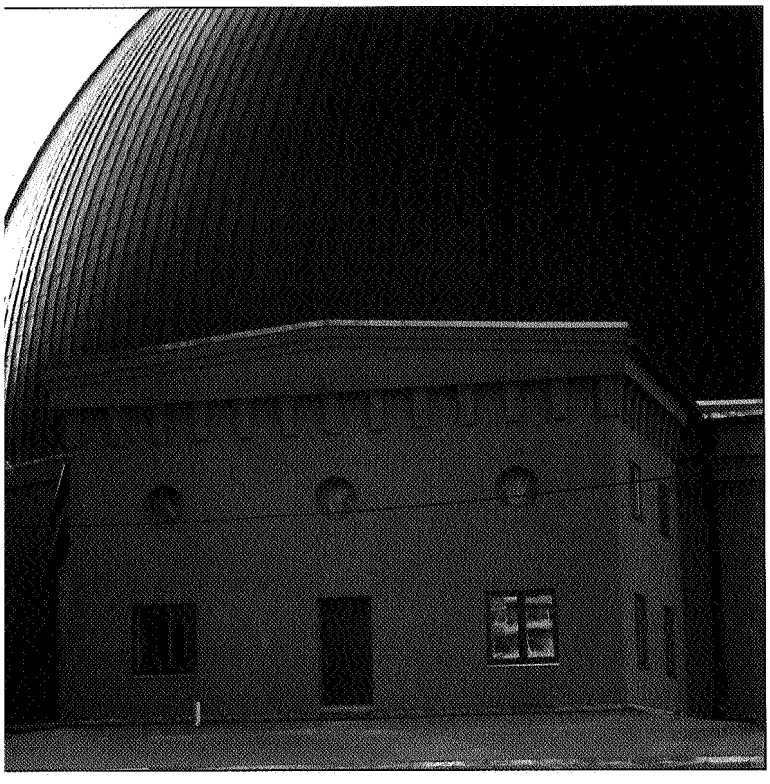
14. Mobilanleggenes radiosignaler kan påvirke sensitive elektroniske anlegg, som brann- og varslingsanlegg, medisinsk utstyr etc. Slike forhold bør tas hensyn til ved installering.

Det anbefales ikke å montere antenner på eller i verneverdige bygninger uten at det foretas en særskilt lyn- og brannteknisk vurdering. Hvis det i spesielle tilfeller er nødvendig å montere antenner i viktige kulturmiljøer, må vurdering av eksponert kontra skjult montering foretas fra sak til sak i nært samarbeid med kulturminnemyndighetene.

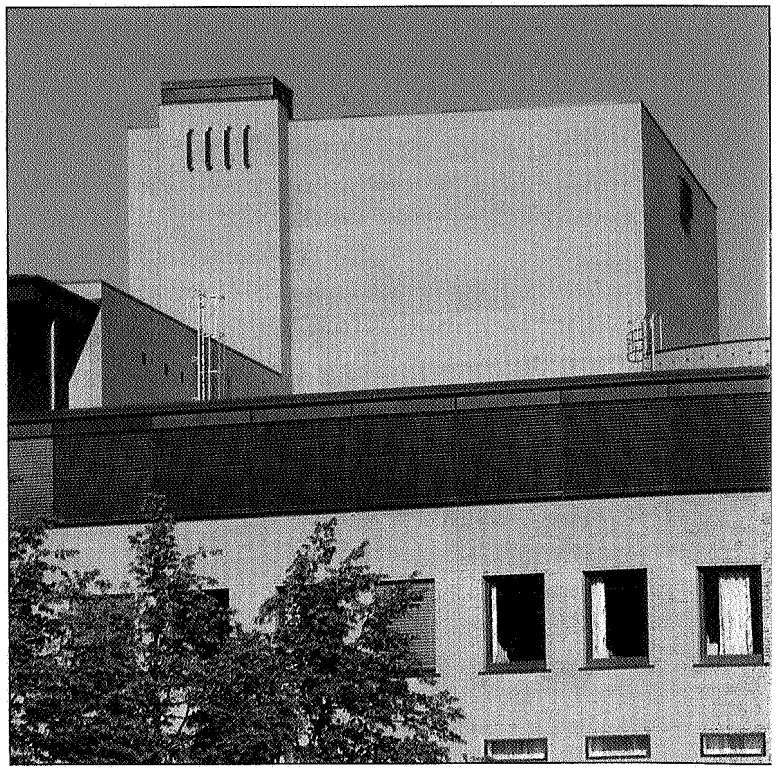
15. Basestasjoner bør legges til områder der kategori eller regulering samsvarer med formålet. I områder regulert til byggeområder vil mobilinstallasjoner være i samsvar med reguleringsformålet, så sant utbyggingen ikke strider mot underformål eller reguleringsbestemmelsene. Ved samsvar vil utbyggingen bare kreve søknadsbehandling etter plan- og bygningsloven § 93.

16. Plan- og byggesøknader for basestasjon, kraftfremføring og eventuelt telekabelfremføring bør legges frem og behandles samlet. Dette omfatter også midlertidige anleggsveger. Nødvendige, omliggende tiltak vil kunne medføre større konsekvenser for lokalmiljøet enn selve basestasjonen.

Bildet viser godt kamuflerte antenner plassert på Colosseum kino i Oslo.
Bilde fra Telenor Mobil.

Her er antennene malt i samme farge som gesimsen, etter anbefaling fra byggets arkitekt (Trøndelag teater).
Bilde fra Telenor Mobil.

6.2. Anbefalinger om lokalisering innen byer og tettsteder

17. De fleste urbane miljøer er visuelt robuste, og gir mulighet for basestasjoner med mindre elementer. I denne situasjonen bør stasjonene som hovedregel splittes opp og spres i mindre enheter som visuelt kan integreres i bygningsmiljøet.

18. Det bør tilstrebes å utnytte eksisterende bygninger og konstruksjoner, og å integrere utstyret best mulig i bygningens totale design. Dette kan gjøres på to måter. Synlige elementer kan i form, material, og fargebruk gjøres så lite synlig som mulig, eller de kan gjennom kontrastering og bevisst plassering videreføre eller stramme opp bygningens design. Takmonterte antenner bør f eks plasseres slik at de følger opp bygningens hovedform eller eventuelt tett inntil andre oppstikkende elementer, slik at de synes minst mulig. Alle synlige elementer bør i sin plassering bevisst forholde seg til bygningens stilart, rytme og volumoppbygning.

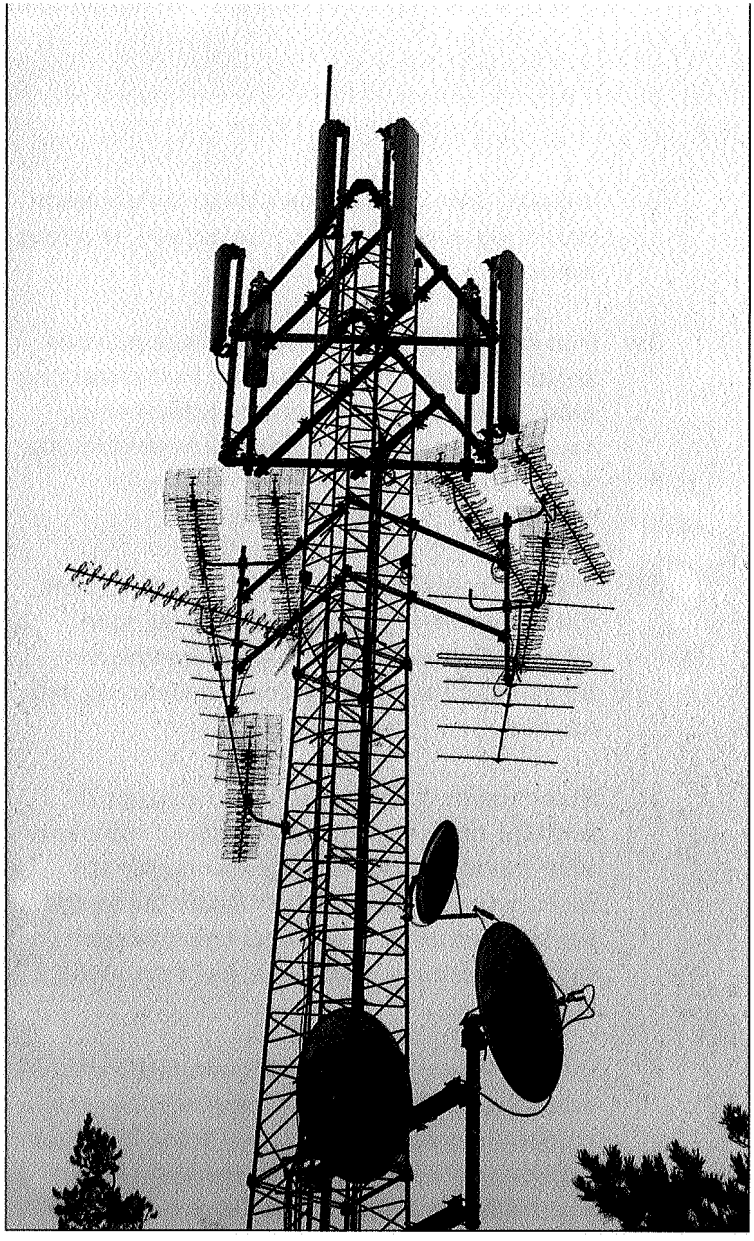
6.3. Anbefalinger om lokalisering utenom byer og tettsteder

19. Utenom regulerte byggeområder bør anlegg samles for å minimere miljøinngrep. Samlokalisering i en samlet fysisk struktur kan være tjenelig for å begrense inngrep i terrenget, men må avveies kritisk ut fra størrelse, naturverdi, siluettvirkning, og estetisk formgivning.

20. Samlokalisering kan utformes som:
    - individuelle anlegg/master konsentrert på et mindre område. I dette tilfelle bør de enkelte elementene (mastene) plasseres og utformes slik at anlegget som helhet trer frem med en enkel og karakteristisk form.
    - integrering av anlegg i samme fysiske struktur. De samme plasserings- og utformingsprinsippene gjelder for dette punktet.

6.4. Anbefalinger om nedbygging

21. Ved nedbygging av anlegg bør alle installasjoner tilknyttet masten fjernes sammen med fremført infrastruktur over bakken. Terrenget bør tilbakeføres til tidligere tilstand. Eventuelle nedgravde kabler som er etablert i samband med installasjonen, bør likeledes fjernes og områdene revegeteres med stedegne arter.

Flerbruk av master kan ofte gi et uryddig uttrykk.
Bilde fra NetCom.

Dersom disse avbøtende tiltakene ikke fremgår av søknaden om riving, bør kommunen sette vilkår for å godkjenne søknaden. Demontering bør skje raskest mulig.

6.5. Anbefalinger for kommunene

22. Kommunen bør, som ledd i arealplanleggingen, peke på områder som er og bør være uten vesentlige tekniske installasjoner, f eks områder med store vilt- og naturinteresser og områder med sterke friluftsinteresser. Kommunen bør utarbeide delplaner/kart som angir slike områder, og som legges til grunn i behandlingen av bl a saker vedrørende utbygging av mobilanlegg.

23. Kommunen bør på tilsvarende måte analysere egnethet for plassering av mobilanlegg. Det kan utarbeides retningslinjer knyttet til temakart som vedlegg til kommuneplanens